

de trei ori in septembra: Mercuri-a,
in ceea cea si Domineasca, cand o sola intreaga,
numai dumetate, adeca dupa momentul
impregurilor.

Prețul de prenumerare:

pentru Austria:	7 fl. s. v.
dumetate de an	4 " "
patru	2 " "
pentru Romania si strainetate:	15 fl. s. v.
an intreg	8 " "
dumetate de an	4 " "
patru	2 " "

Vienna 22 nov./4 diec.

De cand s'a inceput desbaterea recriptului regesc in diet'a din Pesta, inca unimai partita centralistica s'a pronuntat supra direptiunei ce a luat politic'a representantilor Ungariei. Intre organele acestei partite, „Pr.“ se tiene purure la ocul prim, si astazi vine a ni face un sing comentariu, din care vom estrage ateva sentintie, de ajuns pentru a cunoaste deplin parerile si credintele politice ale acestei partite.

In parlamentul din Pesta — dice — se vorbesce in proportiune de cinci ori mai mult de cat in veri care parlament de permanent. Ungurului ilace pomp'a nu numai in vestimente ci in cuvinte, mai purure e anevoia a cote adeverul din fruse. Scopurile parlamentelor unguresci nu se pot cunoaste din desbaterile dietali. Adeverat e ca ambele partite mari au aceeasi vointia; inimicata intre ele e o comedia bine precalcuita. In diu'a prima ni spusera Eötvös si Horváth ca Ungaria are interes pentru sustarea Austriei. Se poate ca la Pesta intiesc cum o Magiaria nedependinte e in nepotinta. Prese Ungaria nu priveste rivalitatile poterilor mari, casf este Belgie si Svitia. Daca Austri'a si perde partea resaritena a imperiului, ca Russia ar ave interese la cucea Magiariei. Decei lipsesc recerintele pentru a fi cestiu internatiunii, dar in lantru lipsesc si indeptare esistintei. O constitutie ce si-are pe base apesarea majoritatei poporilor, si liberala, contra formelor sale libe-ali, ea e feudală. Legile din 1848 nu sunt drepturi egale, ci un privilegiu, care sa se da unei caste ca in evul mediu, ci unei nationalitati. Chiar si la Dobritin, in voia Szemere administratiune nedependinte pentru Serbi, Slovaci si Romani, in atata mai putien acunca, in timpul incarcirei magiare, acestia nu vor face concesiuni nemagiarilor... Ungurii preand un ministeriu propriu, numai pentru a face loc tendintelor separatistice...

Vedem ca pe Pr. o dore acunca si romani, dar ce putien o dorea preand romanii Transilvaniei siedean in statul imperiale.

In privint'a observatiunilor la deschiderile dietei din punct de vedere roman, satisfac corespondintele ce le avem in la vale.

Din strainetate nu vine acum'a neci lumina a supra cestiu messicane sau a supra celeia de Roma. Diaristicicii si urit de Messic, asculta se veda cum va adeveri situatiunea nouului imperiu.

Guvernul italian gatesce instructiunile cu cari va triunite pe Vegezzi la Roma, unde Patriarcul inca-l doresce.

Organisarea confederatiunei de meopte a Germaniei, Prussia o va insprinde astfel ca fie care guvern respectiva ave cate un representante la Beroe, unde se vor intruni sub presedintia lui. Va se dica, se va decopia organmul fostei confederatiuni nemtiesci, care cadiu tocmai pentru slabitiunea acestui organism.

ALBINA

Paralele politice.

(Inchinante pesimistilor nostri.)

(Incheiare.)

Magiarul odata cu capul nu vre sa scie de „Reichsrath“ seu ver ce fel de parlament austriac central, credind ca intrarea in atare, e pericol de morte, pentru el: — la noi fratii ardeleni — scim cu totii, ca in 1863 pe intrecute intrara in „Reichsrath“, era parlament central in Viena am dorit si pretins cu totii; apoi — daca s'au si aflat multi, cari nu au potut si nici pana astazi nu pot se cuprinda usiuretatea si nesocotintia cu care se precipitara fratii din Ardé in „Reichsrath“ — fora nici o cautela si garantia pentru venitoriu, dar vr' un pericol mare, pericol de morte pentru nationalitate-ne, nici din acea intrare, precum nici din vr'un parlament central — inca n'am audit se fie aflat si demustrat cine-va.

Magiarul in primirea si punerea in lucrare a egalei indreptatiri nationali — vede pentru venitorul seu pericol de morte: noi — o dorim si pretindem cu totii in gura mare, noa ea ni apare ca conditiune de desvoltare si inflorire nationala.

Magiarul prin desvoltarea si consolidarea slavismului in Monarchia si chiar in Ungaria, se tiene — percut: noi suntem o putere eventuala — pretindem cu tot d'odata desvoltarea si consolidarea nostra, apoi — nici ca ni pasa!

Magiarul fatia cu Transilvania rotesce tot mereu: „Uniune seu morte!“ — noi respundem tot mereu: Nu ni trebuie uniuenea decretata in contra nostra, de noi forta noi, — dar altfel nu ne temem de ea.

Magiarul pretinde, ca desfacerea si incetarea Austriei actuale e — „finis Magiariae“ noi, tota lumea scie, cate si ce mari sacrificie aduseram la tote oca-siunile — sustinerei, vedie, unitatei Austriei; nu ne va intrece nici d'acu' incolé nimenea in atari sacrificie, pentru ca suntem petrunsi de lipsa si folosul existintei ei pentru noi, se intielege a unei Austria nedependinte, mari si tari, era nu a unei Monarchie slabane si unelte cilicelor si nationalitatis supremacie si ne-tolerante, — dar daca, ca alti Ipocriti, ne-am pune se dicem si se dovedim, ca prin atare grea eventualitate — „pace si de noi,“ — suntem convinsi, ca lumea nu ni-ar crede. Intr'adever, se poate ca ne-ar incunjurata mari perile, multe din cele de cari furam scutiti de cand Ungaria venia sub Austria, dar tot n'am perfi caci n'am perit sub Huni, sub acei stramosi ai magiarilor.

Deák dice, si Deák e intieptul, e profetul magiarilor, — cumca existintia patriei depinde de resultatul dietei prezenti: noi asi si scim, ca avem una patria cu fratii magari, dar — negam ca existintia, chiar existintia patriei nostre se aterne de resultatul acestei diete, ori care ar fi el.

Cunoscem carturari romani politici, care tien, dar poate se fie facut cine-va si din cele insirate — observatiunea, cumca unele dintre periclele seu conditiunile

de vietia ale nationei magiare, la noi si pentru noi sunt — chiar din contra. Aceasta, daca ar fi asi, ar trebui curend tardi se provoce o lupta la morte si vieta intre elementul lor si al nostru, si aci pentru ei chiar politica prin care tind a incunjurata un mare pericol, ar provocat un nou pericol si mai mare. Sar pot, ca acest pericol se fie tot asemenea de mare si pentru noi, inse noi negam positivitatea si deplinetea contrastului amintit, si, pentru lamurirea acestei impregnari, precum si pentru ca paralela nostra se devina mai perfecta, astfel de lipsa a intrat cevasi mai adunc in cestiu.

Pentru ca fratii nostri din Ardé au intrat in senatul imperiale si pentru ca romanii din imperiul sunt pentru un parlament central al Monarchie intrege, nu urmeaza nici de cat, ca „Reichsrathul“ domnului Schmerling, seu ver ce fel de parlament central, ar fi pentru nationalitatea nostra — „conditio sine qua non.“ Feresce Domne; de cat ce e? E un mediloc mai comod, mai prompt si secur, d'a scapă de suprematia unor majoritati relative, seu chiar unor copterie, adeca: d'a scapă de magiari si igemonia lor — prin nemti si slavi, de nemti si suprematia lor — prin slavi si magiari, de slavi — prin magiari si slavi.

Pentru ca noi staram la egala indreptatire nationala, inca n'am recunoscut, ca forta de aceea — am fi perduți; — feresce Domne! — O pretindem egala indreptatire pentru ca ni compete si ni e de lipsa si de folos, pentru ca vrem se fim frati, se iubim si se sprigim, in loc d'a urii si combatte pre vecinul si compatriotul. Dar daca ea totusi nu ni se va incuiinti, nu desperam; vom urma a ne lupta si a pretinde ca pana aci, si suntem convinsi, ca mai curend vor desecate poterile apesaratorie, de cat cele de ani una mii si mai mult destate a suferi si resiste; er' in fine rabiarea si veniosfa romanului va — invinge.

Slavismul si germanismul — atinsram, ca numai abusiv si escesiv poate sa fie pericol pentru noi — chiar casti magiarismul; dar atare pericol pre cand el pentru noi se va ivi, pe fratii magari i va fi si coplesit! Slavismul si germanismul cel periculos, are se treca peste trupurile magiarilor pentru ca se ajunga la noi. Si acesta e punctul cel eminent de interes comun si solidariu intre noi si magiari; acesta ar trebui corifeii magiarilor se-l precapa, se-l recunosc si se-l foloseste cu intetire, daca n'ar fi ei orbiti de — minunatul lor egoism!

Uniunea Ardéului — am spus, ca des nu acceptam impusa cu forta — odata cu capul, dar — nu tremuram de ea. Daca ea, in contra-ne esecutata, are pentru noi o mare dose de venin, tot ea cuprinde in sine-si si — ante dotul. Suflet onest si luminat de roman nu poate se o dorasesca, ea involve degradarea, umilirea, nulitatea nostra si ne si incurca si impedece in propasirea spre desvoltare; dar ea, Dieu — nu ne va despoia de nici o credinta si speranta in venitoriu.

Prenumeratii se fac la tot d.d. prezent, dinti a-i nostri, si d'adreptul la Redactie, Josefstadt, Lange-gasse Nr. 43, unde sunt a se adresa si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiuna seu spectatora; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunturi si alte comunicatii de interes privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetitile se fac cu pretiu scadut. Pretul timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Eca, asi stă paralela intre — credintele, sperantiele, aspettele noastre si ale magiarilor — in venitoriu! — Care roman bun ar ave posta si inim'a, d'ale dă pe ale noastre in schimb pentru presintele magiarilor, un presint pentru róderile de consciintia si nesatiul seu — nemultumitoriu, neodihnit si — spre tota intemplarea curund trecatoriu!

Dar aci nu pregetam a merge cu un pas si mai de parte si a pune chiar si intrebarea: Ore prin imprimirea tuturor dorintelor si pretensiunilor magiare — nationalitatea nostra, venitorul nostru, vor fi amenintiate, pericitate, nemicite?

Dupa combinatii adance si serioase, si judecata matura — respondem din parte-ne: „incurcate, ingreuite, in desvoltatia lor intardiate — da; mai de parte nemica.“

Alta data vom luă acela si interesanta cestiu la cercetare si desbatere anume; pentru acum n'ayem, de cat inca două observatiuni si apoi incheiam.

Diferintia cea mare, cea batatorie la ochi intre noi si fratii magari, intre — sora nostra, sperantiele si aspiratiunile noastre si ale lor e, ca ei si lega esistintia, venitorul, fericirea de — apesarea altora, despoarea altora de drepturile naturale nenestrainavere, — noi de dreptate si aderare etern, de moralitate cursului si desvoltamentul istoriei; — ei lupta cu tote poterile contra perspectiunii omenești, — noi pentru acestea; — langa ei e — maiestria, rafinaria intreaga, forta, era cu noi — este Ddieu. Si pentru ca e asi, lupta lor e — naturale, si pentru ca e nenaturale, e mult mai grea, mai dubia, ba pentru spiretele nestificate, chiar desperata; si pentru ca e asi, ei au neasemanat mai mare lipsa de o concordare peste mesura de poteri. Eca splicatiunea conduitelor lor, prin carea adusera ei lumea la uimire! Dar aci nici optimistii lor, nici pesimistii nostri se nu uite, ca si concordarea peste mersura de poteri, mai ales daca aceea se continua timp indelungat, in fine devenind un isvor de slabosti, si chiar pericol pentru esintintia organismului, care apoi pere, fara se fie lipsa ca se-l nemicseste cine-va.

De altintrelea, tote concordatiunile si sacrificiile fratilor magari — numai atunci asta ceva-si resultat, mai mult parut si trecatoriu, pana cand noi romanii impreuna cu cele latte nationi, prin ale caror calcare in picioare si impilare cugeta si lucra ei a-si intemeia si asecură venitorul, vom sta cu manile in sin, seu ne vom face chiar unelte scopurilor lor; indata ce ince o generatiune mai putin egoista si mai mult luminata, va incepe a desvolta si din parte-ne asemenea zel, energie, devotament si inteleptiune, si a le opune lor, — poate pretensiunile lor vor fi curmate, sperantiele lor reduse, planurile lor — nemicite! Adever ca — va bate ora, — daca magarii nu-si vor veni curend la minte.

Dupa tote cate insiraram, poate se devina cine-va a crede si se ni dica, ca — asi-dara nationalitatea nostra, seu

venitorul nostru natiunale — intre totă impregiurările e secur, ne-amintiat nempedecaver. — Astă n'am dis'o, n'am vrut s'o dicem, n'o potem dice. Suntem de parte d'a ne sci si semti securi; — avem si noi, are venitorul nostru — pedece si pericle destule, precum nu sunt scutite de acestea nici alte natiuni mult mai mari si mai favorite de sörte; atat'a numai, că acele pedece si pericle nu sunt atat'a de straordinarie si multilaterale, nu atat'a de mult de la altii aternatōrii ca la magiari, ci sunt mai vertos cele comune, naturali. Dă, recunoscem, si cauta se recunoscem, că + d. e. remanerea in dreppt in cultura, demoralisarea poporului, lenevirea si indoliu' a său nepasarea natiunale, sunt si pentru noi, ca pentru ver care alta natiune, pericle mari si fatali; asemenea sunt si pentru noi, ca pentru altele, chiar si cele mai poterice natiuni — pericle de mōrte: *discordie, desbinarile, rivalitatile egoismului si ale ambitiunii*, c'un cuvent: *depravarea intielegintei si — "orb'a neunire."* Acestea inadusiesc increderea si iubirea in peputul fratilor, instrina poporul de catra intielegintia, trupul de catra suflet, si fac neposibile conlucrarea, solidaritatea, lupt'a, for' de cari — nu este mantuire.

Cel ce are urechi de audit, se auda!

De la diet'a Ungariei.

Cursul desbaterilor.

Pesta, 1 decembrie.

(+) Astă la 10 ore se incepă desbaterea rescriptului din 17 nov.

Presedintele Szentiványi deschidind siedintă, după autenticarea protocolului din siedintă trecută, lasă ca se se ecteșea de nou motiunea lui L. Tisza și a lui Fr. Deák, despre cari facuram amintire in referad'a trecuta.

Ducerea protocoșului era incoredihiata lui G. Ioanoviciu, era pre vorbitori i insemnă contele L. Ráday si V. Toth.

Mai antau primi cuventul Ludislau Tisza^{*)} carele avu se-si motiveze motiunea. Inainte de totă marturisesc că de si n'a nutrit sperantie esagerate in privintă concessiunilor din partea guvernului, totusi l'a suprins si machnit rescriptul mai din urma; — dice că guvernul pretinde de la dieta un ce nerealisabile si absurd, — vediend dara că nu mai este de a acceptă de

^{*)} Noi aici scim că a vorbit mai antau Coloman Tisza. Asie spusera telegramele, asie si corepondințele altor diari. D. corepondințe al nostru bine-volens a ne lumina. Red.

la guvernul prezinte restituirea intréga a constitutiunii magiare, recomenda ca se inceteze diet'a cu lucrarile sale, căci daca s'ar inchină si mai departe guvernului, aceasta inviore ar fi privita de o slabitiune a Ungariei.

Baronul Eötvös luand cuventul pentru motiunea lui Deák, nu voiesce se dispute dorintă si dreptul pentru restituirea constitutiunii, căci după parerea lui, diet'a intréga e de o parere in astă privintia. Apoi cu o ironia dice că nu pote intielege politic'a guvernului prezinte, deci nu voiesce ca se atace procedur'a lui, căci pote că stranepotii vor admiră combinatiile-i indresnetie, (Haritate). — El eugeta că diet'a nu pote se primăsca său se stabileze nesecă principie cari ar vătăma independentia tierei, dar amintind dreptul istoric, dice că acest'a nu e destul de tare ca se sustina o constitutiune care e contra voiei poporilor, deci ungurii se arete că dreptul istoric magiar nu vătăma interesele poporilor celor dincolo de Laita. (Inse despre vătămarea intereselor natiunalitatilor nu facă nici o amintire.) In fine recomenda că diet'a se-si continue lucrarile in privintă a cauzelor comune.

Contele Keglevich Béla din partea stanga partinsece motiunea lui Tisza, demuestra că Ungaria nu pote face nici un pact cu provinciele austriace, căci adi-mane se pote intemplă, ceea ce e pré de credut, că germanii austriaci se vor aliși catra fratii lor din Germania, si atunci se va rumpe relatiunile lor cu Ungaria, in presinte dura nici germanii nu se pot deoblegă cu sinceritate ca se fie in solidaritate cu ungurii pentru venitoriu. In legatura cu aceste voiesce se dovedescă, că ungurii nu sunt revolutiunari, precum li place unor'a a dice, ci chiar conservativi. Abunașema a nimerit'o.

Baltazar Horváth intr'o vorbire lungă demuestra că interesul Ungariei si a dinastiei pretinde ca se sc făca contielegerea deplina, — ruinarea Austriei o asémena cu mōrtea lui Samson carele impreuna cu sine a eutropit si pe inamicii sei, deci recomenda prudintia Ungurilor si guvernului, căci pericolul e mare pentru ambii, in urmarea evenimentelor mai de curend atat Austria cat si Ungaria e atacata. Voiesce dar' ca se se continue lucrarile in privintă a cauzelor comune si votăza pentru motiunea lui Deák.

Baronul Lud. Simonyi apela motiunea lui Tisza, si si-ilustréza vorbirea, cu aceea că dice cumca Austria numai atunci va fi intru adever poternica, cand va fi Ungaria libera, tare si mare. Dupa parerea sa Austria e cu mult mai mica, de cat se pote inghită Ungaria mare, si e cu mult mai nepotintioasa, de cat s'o pote mistu. Resuma că pana ce nu se va restitu constituinea, Ungaria nu so pote lasă in negociatu de impacatiune cu guvernul, carele in urmarea sanctiunei pragmatice numai o detorintă are fatia cu Ungaria, adeca de a nu se amesteca in causele interne ale tierei si — nici acesta un'a obligatiune nu a implinit'o.

M. Onossy votăza cu Deák, Ludovicu Tisza cu Ladislau Tisza.

Lud. Vadnay dice că diet'a se faca o adresa nouă la rescriptul prăsinałt precum a proiectat Tisza, inse se alatura la motiunea lui Deák voind ca diet'a se nu incete de a lucra si mai departe, căci daca si-ar intrerumpa lucrarile incepute in privintă a cauzelor comune, s'ar pot crede că Ungaria voiesce se se folosescă de nenorocirile Austriei ce le-a suferit mai de curend.

Mai vorbí apoi Ghiczy pentru motiunea lui Tisza si Szentkirályi pentru a lui Deák. Siedintă se fini la 2 ore d. m. Luni in 3-le l. c. se vor continua desbaterile.

Pesta 3 decembrie.

* * * In siedintă de astăzi a casei reprezentanților se continua desbaterile. Dupa două verificări, si inscrieri de mandate nove, luă cuventul

Br. Federic Podmaniczky aratand că evenimentele politice ce se petrecu de curund legara si mai strins dinasti'a de Ungaria, de aci demuestra că dinasti'a va face si mai mult de cat pana acum'a pentru implinirea dorintelor tieri. Ungaria nu-si va folosi puterile sa contra intereselor ce le au fratii sai, cari secole de ani se impartesira la aceiasi sōrte. Pana ce politic'a regimului se elatina in totă partile ca si pana acum'a, Ungaria nu-si poate pune in joc ultim'a sa carte, continuitatea de drept. Votă pentru propunerea lui Tisza.

Emeric Csengery se declara pentru propunerea lui Deák, dar ar dorit a se spune in adresa că diet'a nu afia cu cale a lui la desbaterile propunerea subcomitetului pentru afacerile comune, pana ce nu se restitu mai antau constituinea.

Ludovic Tisza votă pentru propunerea fratelui seu. Se desearca a supra lui Horváth din siedintă trecuta.

Siedintă se fini numai la trei ore, pana atunci mai vorbira pentru Deák, Carol Szász, Laur. Tóth si Paul Somssich, era pentru Tisza contele Lad. Ráday si Coloman Ghiczy. Acestea arăta in rescript spiretul diplomei din optobre, se desearca asidere a supr'a lui Horváth, care voind a se secese, so nascu smot, si dede

sa la provocari la ordinea casei. Si alii Somssich cuventare merita atentiu, in cat ei polemisand contra lui Ghiczy, dice cuvintele că daca parti'a stanga n'a avut motive pentru politic'a sa la 1861, apoi cu atat'a mai putien are acum'a. Va se dica, incep fratii magiari a mai considera si evenimentele.

Observatiuni de la dieta.

Pesta in 2 dec. n.

(u.) Cand am scris in corespondintă de alaltaieri, esita in „Albin'a" de astăzi, cumca partiile din dieta incep a se apropiā de regim, n'am intieles nici de cat pe „persoanele," ci — politic'a regimului.

Me indupleca a dă acă splicare regeata — firea si colorea cuventarilor din siedintă de ieri a dietei. Audiram si pe orati' dreptei si a stangiei facand eritecele cele aspre barbatilor ce stau acu in fruntea regimului ungurese; ba inca se parea, ca cum aspre mea si necruțiarea in partea dreptă carea mai aproape de regim, s'ar manifesta in mai multe mesuri, de cat chiar in stang'a. Dar cine bagat bine de séma, n'a putut a nu observa cum chiar cei mai aprigi atacatori ai barbatilor de la carma, de o data, ca prin o saritura apropiata de politic'a regimului. Szentkirályi oratorul cel mai eminente de ieri din dreptă versă a supr'a capilor regimului ungurese atât lesă critica si satirica, in cat — pot dice, intrețin mult si pe Kuranda si pe Schindler despre cari opinia publica tienea, că a facut mai de unadi in diet'a Austriei de minune ne mai audita fatia cu contele Bodrogi; dar chiar la Szentkirályi, după manșarea de atat'a n'eredere si opusetiunea regimul actual, fă cu atat'a mai batătorit ochi trecerea lui — de o data in castrele litice regimului; adeverintia destulă acă pentru cele ce reportai in corespondintele mai nainte.

Ceva deosebit nou si interesante n'aram ieri in totă discusiunea de 3 1/2 ore; nu rău obiectul discusiunei insusi, adeca în baza, că: — respică-se-va in adres'a cat Maiestate, cumca diet'a, si mai anti comisiunea pentru afacerile comune, sperantă că dorintele tieri in privintă a punerei in deplina lucrare a legii din 1848, si-va continuă aptivitatea, să cumca diet'a in nerecredere sa că regimul Maiestatei Sale, nu-si poate continuă aptivitatea pana la implinirea stulatelor sale, — dic tem'a acăstă insa in impregiurările in cari ne aflăm, de o importate mai mult paruta, de cat reala, după data totă lumea scie, că — cum va fi deslegata. Merita totusi a aminti si a luate notam" punctul de mancare al unci si partite, după cum se manifestă el in luptă la liamentaria de ieri si carele marchează mai diferintă ce se pare a custă intre un'a si partita.

Partit'a lui Deák se servese in teren mai mult, cand mai putin, aminti argumentul principal, că — prin rumpe Ungariei cu Austria, c'est'a din urmă perduta, inse Ungaria numai si nu impreunata cu Austria si-pote susține suprematia fatia cu natiunalitatatile latice, prin urmare Austria i-e nemergiurat de lipsa, si asiđara nu e cu a rumpe cu ea. Astă, precum vede toti si provocare la conspiratiune si complota fatia intre doi insi. Ne indoim inse că Deák astă pre al doilea, de sotiu la complotare, căcăstră nu pote fi regenerata de cat numai pe indreptarei egali. — Partit'a stangiei era si cu acest argument — cel putin in public.

Calulu porumbacu
De la nasiulu datu
Candu m'au botesatu,
Dar' ei vreau Domnia,
Remana pusti'a!

III.

Elu atunci plecă,
Si elu ajungea
La ginere Todoru,
Că i vestitu doctorul!
„Tu Todoru Bireu
Ginere alu meu,
En mi te grabesce
De me svidesce
Că domnii din Jasi
Si din Fagarasiu,
Că nu m'au gostitu
Ci m'au otravit!"
Doctorulu caută
Si candu 'lu astă
Că totu se imfă,
Asiă i graia:
„Se fi mai grabită
Te-asiu fi sviduitu,
Acum l'ecul teu
Sép'a si arsieū!"
Vod'a ér' plecă
Acas' ajungea,
Si din graiu dicea:
„Audi maic'a mea,
Vai că m'a muscatu
Unu cane turbatul"

FOISIORA.

Stefanutiu Voda.*)

I.

Colo susu mai susu,
Dusu-s'au s'au dusu,
Domnii cei din Jasi
Si din Fagarasiu,
Si-ei s'au adunatu,
La cas'a de sfatu, —
Apoi se gostiă
Si 'mi pomeniă
De Domnu Stefanutiu
— Of! nume dragutiu —
Că pre elu se-lu chiamă
Fara de-a se teme
Sevai! la gostaia
Si la veselia,
Si ei se-lu gostescă, —
Si se-lu otravescă!
Carte ei scriea,
Si o trimitea,
La Domnu Stefanutiu
— Of! nume dragutiu —
Candu carteia primă
Edu că o cetiă,
Si din graiu graiu
Catra maica-sa:
„Audi maic'a mea!
Domnii cei din Jasi

Si din Fagarasiu
Ei s'au adunatu
La cas'a de sfatu,
Si cum ei 'mi scrie
Se mergu la gostaia
Si la veselia!"
Maic'a sa-i dicea:
„Audi vorb'a mea,
Ba tu nu te duce
Se nu mi te-apuce
La Orasius la Jasi,
Că domnii-su pizmasi,
Ei nu te-oru gosti,
Ci te-oru otravi."
Elu nu ascultă,
Vai! de maica sa,
Ci din graiu graiu:
„Tu coconu Chirutia
Caii la carutia,
Si mana fugindu
Sa jungemu curandu
La Todoru Bireu
Că-i ginere-alu meu,
Daca voi grabi
Elu m'a svidu,
Că mam'a mi-a spusu
Se nu me fiu dusu
La Orasius la Jasi
Că domnii-su pizmasi,
Că nu m'oru gosti
Ci m'oru otravi!"
Mai bine-asiu fi vrutu
Se fie cerutu
Caftanu de matasa,
Boieria — alăsa,

Scăunulu că i dă,
La măsa-lu punea,
Lui i aducea,
O gaina fripta,
D' afar' siofranita,
L' intru otravita,
Si-unu paharu de vinu
Implutu cu veninu!
Vod'a o tăi,
Si candu imbucă
Si din vinu gustă
Delocu pricepea,
Că firea-si perdea, —
Edu afar' esăi
Si din graiu dicea:
„Tu coconu Chirutia
Caii la carutia,
Si mana fugindu
Sa jungemu curandu
La Todoru Bireu
Că-i ginere-alu meu,
Daca voi grabi
Elu m'a svidu,
Că mam'a mi-a spusu
Se nu me fiu dusu
La Orasius la Jasi
Că domnii-su pizmasi,
Că nu m'oru gosti
Ci m'oru otravi!"
Mai bine-asiu fi vrutu
Se fie cerutu
Caftanu de matasa,
Boieria — alăsa,

ce de contrariu, afirmand că — *increderea sperantă în guvernul de Viena a adus la sapa de lemn și va duce-o pana grăboasă; cu tiără pere si natiunea mara, deci ca se se poate mantuă ambele, bue cauțat radim în — popore, in naționalitatea conlocuitării si vecine, era regimul si politică lui trebuie rupt nu și de cat.* — Noi cari cunoscem bine pe nii și a unei si altei partite, precepem pră intențiunea si unoră si altoră, si nu prește spune pe fatia, că si unii si altii atențiu precum si recunosc, acela-si scop: *devenirea deplina potere pe temeiul legilor 48 realizate*, dar cu arme si tactica dife- dand navală din două parti asupra Austriei si Monarcului, o data cu *capacitari si incitari*, ér alta data cu — *amenintari africari!* Astă e politică partitelor magia- din dicta. Firesc că nu tot deputatul ma- are destulă istetice, a-si ascunde armă si că in cuvinte alese; astă d.e. ieri deputatul Balthasar Horváth plesnă pe fatia in- dică cu insinuațiile in contra naționalita- nemagiare si cu provocatiile catre cei din Viena pentru a se alia cu magiarii in- naționalitatilor, său periclelor ce pe ambii i- măntia din totă partile. Romanii cati fura de se scandalisara, dar ci cred, că acăsta cu- are nu se va publica nestramutata, fiind că și unii matadori din dréptă neplacerea anilor, numai de cat alergara si la oratorul, adu-i imputatiuni, dar si la Mocionesci, și si molecomind. Acăsta rola contele Iuliu Grássy, vicepresedintele dictiei o luă a su- si mai antau si mai energie. — De alta adă br. Simonyi din stangă atonă lipsă a multiamă naționalitatile pe temeiul ei indreptătiri — cu o chitară, cum nu s-a audit in vr'o dieta magiara din găgăjaria! Intr' ată a merita a luă placutaia de acăsă in cat atari incidenti sunt ca- si dedă urechile magiare, că cel puin se scandalăse cand aud de egal'a indrep- națională. —

Am promis, că voi se seriu „Albinei” ce gruparea deputatilor romani prin elu- partitelor. Pardon! Nu sum inca in parte pentru că vr'o siese deputati d'ai inca lipsesc, parte pentru că si celor de importanță si importantă manifestațiunilor sus atinse, tare li ingreuiă otarirea de- vă in acăstă privinția. Ată a inse pot se, că la clubul stangă pana acum's numai romani s-au inseris, e si cam cu greu ca inserie aci romanii in situatiunea de fată, altmire si participarea chiar la acăstă mai scumpă, adeca impreunata cu mari — pentru acaretarea si sustinerea unei sitati elegante si confortabile, pre cand la principiile lui democratice, ar crede, cum ea el se compune tot de — omenei poporul de rond si proletari. E, ca cum oii lui din adins ar grigii, ea se nu se pre- scă! — Despre partita aristocratilor vechi

său a dreptei estreme, n'am audit so se fie con- stituit separata. Ea — de buna săma va servi dreptei lui Deák de ajutoriu in casuri de lipsă, éra pentru aceste servitie ea va incercă tot mereu a o trage catre sine pe aceasta partita. — Clubul partitei lui Deák pana acum e cer- cetat regulat de 5—6 romani. Romanii intresine inca nu s'au adunat la nici o conferinta.

Pesta in 3 Dec. n.

(m) Dle Redactor! Grabesc a Vi serie de spre impresiunea, ce o fece asupra-mi siediti' a de astadi a dietei. Am fost cu totă atențunea, pentru ca se astu, pana in cat s'ar adeveri prin euventarile oratorilor magari tendintă indege- tata, ba de un timp in cōcă chiar pronunciata in colonele „Albinei.”

Am audit in timp de aproape cinci ore opt oratori, intre ei doi dintre cei mai eminenti, pe Coloman Ghiezy din stangă si pe Pavel Somsich din dréptă. Trebe se marturisesc, că un punct de vedere mai sublim, si argumente mai adunc petrundiatore — ca alui Ghiezy abă vor fi resunat cand va intre pareții parlia- mentului unguresc. A vorbit el peste o óra si a fost ascultat cu o rara atențune. Pavel Som- sich s'a incercat a-i infrange argumentele, dar mai mult prin o dialectica si sofistica geniale, decat prin o logica si agerime politica atat de penetrante. Din acăstă causa nici i-a succes ace- stuia a sterge său a slabă intiparirea produsa de Ghiezy. Tot Ghiezy dede aspru in parerea lui Balthasar Horváth pentru insinuațiile ce le fece acestă alaltaieri naționalitatilor; tot d'odata aminti si el urgintea necesitate de a impărață naționalitatile patriei cu pretensiunilor lor.

Peste tot spiritul uneia si altei partite se concentra si ascute tot mai mult in urmat- ră sentinția: *Se pregatesce o criza mare pentru Imperiul Austriei; — Vai de noi, daca ea ne va surprinde foră poterea deplina, faptica, în mani!* Deci Deák si cu majoritatea dictiei, adeca partita dreptei pretinde, că fiind naționa pre slabă de a poté apucă poterea cu taria, nu-i remane, de cat caele transactiunei, adeca a rogarilor, capaci- tarilor, apromisiunilor si — sacrificiilor; ér Ghiezy, Tisza si eu stangă, afectand ca cum ei si eu naționa s'ar senti destul de teră — a se sustin si pe sine, dar a mantuă chiar si Monarchia, denegă ori-ce sacrificiu, ori-ce con- cesiune din autonomia românilui Ungariei si pretinde numă de cat poterea in manile lor — pentru ca se mantuiesca Monarchia, său cel pucin — Tronul si pe sine pentru Tron. Astă cintesintă politicii ambelor parti. — Fatia cu pretensiunile naționale si un'a si alt'a parte se marginesc la promisiuni mult putin vagă, firesc că stangă, carea pre- tinde incetarea lucrarilor mai departe a dietei, promite, si poate promite pentru un viitoru nu sciu cand, spre totă intemplantarea numai naștere de cat cand va fi totă poterea in manile

magiarilor, mult mai mult, de cat dréptă, carea vré, si va si decide continuarea lucrarilor, si prin urmare s'ar ingagiă pentru — presinte.

Din partită dreptei estreme, adeca a re- regimului inca pana acum nu s'a pronuntat nici un oratore, si suntem pră curiosi se vedem: daca se va dice, si — ce se va dice din astă parte la cestiunea naționalitatilor?

Ată a e, ce am vrut a Vi inscriu astă data.

Romania.

Am pomenit pe scurt, precum ni vorbi- sera telegramele, despre deschiderea corporu- lor legilatormale Romanici, in 15/27 nove- mber. Diariile ni le descriu acum'a totă mai pro larg.

Mari'a Sa a intrat la médiadi in sal'a Adunarei, unde deputații si senatorii secolan- du-se in picioare lu primira cu vivate repetite.

Pe tribun'a diplomatiei erau agintii si consiliu poterilor straine, erau pre cele lathe tribune membru naților corpori de stat si un public numeros.

Mari'a Sa Domnul stand in picioare (prin urmare stete si camer'a) ceti' urmatorul cuvent de tron:

*„Domni Senatori,
Domni Deputati,*

Sunt fericit a me astă in mediloul reprezentatiunei naționale.

Poporul roman ni-a incredintat regenera- rarea lui; de la implinirea misiunei noastre cu credintă si cu devotament depinde sōrtea Patriei. Guvern si Corpuri legiuitor, se ne radicăm la inaltimă detoriei noastre, si se ne facem demni de mărti' menire ce provadint'a ni pastrăza.

Asta-di Statul roman, constituit pe base stabile, pote privi cu incredere viitorul seu asecurat in contra fluctuațiunilor politice din afara. Romani! fii mandri si gelosi de acest viitor care de acum inainte este in manile vo- stre. Incredintat simintelor, eugetarilor si faptelor vostre patriotice, el pote deveni atat de mare si de stralucit, pe cat vom voi si vom sei cu totii se'l facem. In cat me privesc, credincios traditiunilor stramosilor mei, mi-roi pune totă poterile pontru a'mi implini cu demnitate misiunea. Nimic nu me va poté abate din acăstă cale, si pastrez credintă nedintita, că Domnedieu mi va ajută si va in- coronă cu succese silintele mele. Nici odata man'a Provedintici nu s'a aretat mai vederat in destinele omenesci, ca in tot cursul grelelor imprejurari grăni cari am trecut in timp de rōu luni.

Constitutiunea ce avem este lucrarea a iusa-si naționei. Ea trebuie mantinuta sacra si neviabilă.

Reconoscerea mea si a dinastiei mele de Inaltă Pórta si de Poterile garante, s'a suiat la marimea unui eveniment politic, si a fost con-

siderata de catre toate cabinetele europene ca o garantie de pace si de securitate pentru viitor.

Multumita intelegerintei prudenti si ener- gicei staruinti, ce poporul roman a desvoltat de la 11 Februarie si pana astazi, nouă stare politica a Romaniei s'a recunoscut, fara a se găsi catusi de putin vre unul din drepturile tierei. A fost indestul se preschimb procedari de politietia cu Inaltă Pórta si se declar Maie- statei Sale Sultanului, că dorintă mea firma de a se respectă Suzeranitatea sa pe bas'a ve- chilor nostră tratate cu Imperiul Otoman. Ro- manii cari au simtirea adeveratului patriotism, si cari doresc ca naționea lor, juna si vigurosa, se se radice la rangul co i se cuvine intre cele- late națiuni, au salutat cu bucurie caletori'a mea la Constantinopole, in care ei au vediut confirmarea dorintelor si sperantelor lor.

Fericit'a solutiune ce au dobândit dificul- tatea esteriore, a asecurat intr'un mod definitiv deplin'a nostra autonomie si drepturile no- stre. Amiceti' si concursul Inaltei Porti si ale Poterilor garante, ne asecura pacea si deplin'a libertate, necesare pentru a ne ocupă de organizațiunea interioară a tierei noastre. Ve pot incredintă de simintamentele de simpatie si do interes ale Inaltei Poteri pentru Romani. Mai mult de cat ori cand ne potem redimă, in ocaziunile dificile ce vom mai avea a strabate, pe sprijinul lor, care nu ni va lipsi, pe cat timp ne vom tiné cu inteleptiune in cercul drepturilor si al aspiratiunilor noastre celor legitime. Temelile sunt asiediate cu tarile, ne re- mane acum se radicăm edificiul ce am inceput cu ată a vigore si succes. La lucru Romanii, la lucru cu probitate si zel! — Uitati acele lupte si rivalitati, care pentru sa- tisfacerea intereselor personale, pot compromite securitatea tierei intregi. Adunati've cu incredere imprejurul meu si nu aveti alta cu- getare de cat acea, de a stirpi prejudiciile si retele obiceiuri. Veniti se punem in aplicare principiile salutarii de probitate, de moralitate, de munca si de economie, cari duc națiunile la civilisație, la bogăție si la tarie.

Guvernul meu, in credintă sa că condi- tionea principală de stabilitate si de progres este respectul Constitutiunei si strict'a executare a legilor, cerc concursul activ al tuturor ceta- tienilor pentru a stirpi viciurile, atat de adanc inradicate in administratiune si in justitie. Numai cu acest pretiu vom potē radicā prestigiul autoritatii, vom introduce sincera si leal'a respectare a institutiunilor, a libertății, bine intelecte, a legalității si a drepturilor tuturor.

Secet'a care a bantuit tără si a amenin- tiat'o de fōmete, si epidemii cholerei, două biciuri, grosave, au venit se lovescă tără noastră si au adus in sinul familiilor desolatiunea, desuregiarea si ingrijirea. Recomand la soli- citudinea Domnilor-Voștri mesurile ce s'ar potē luă pentru a preveni pe viitor asemenea calamitati. Speram in generositatea publică, care in anul trecut a dat cele mai necontestabile dovezi de caritate crestina.

precum cunoscem cu totii, de *desvoltarea agriculturii depinde prosperitatea no- stră economică.*"

Astfel d. Ionescu, conform misiunei sale, descrie județul Dorohoiu.

Cateva date din acăstă descriere le punem in vedere ceiitori nostri, de la cari potem conchide si la starcia celor lathe județe ale Romaniei, ale caror'a descriere lipsesc inca, dar cari nu mult vor diferi.

Intinderea județului e 210,852 de falci, său 297,318 hectare, său 150,547 leghe patrate.

Din suprafati'a județului se cultiva a treia parte, era două parti din trei stau ne- cultivate. A opt'a parte e acoperita de paduri.

O parte din pămentul cultivat este in tie- rine, era două parti in fenezie si imasiu. 3/5 sunt tiezinele proprietarilor, era 2/5 ale tiezinelor. VII au numai proprietari. Gradinele tiezinelor occupa mai multă intindere.

Județul intreg e impartit in 6 phaze (con- vine cercurilor, preturelor din Austria). Cate la o plasa se vine 9—13 comune, cate o comună rurală are 2—6 sate.

Populația județului are 103,671, din- tre cari sunt romani 91,827. Dupa romani sunt gădovi cei mai numerosi cari au 10,318 sufl. — Dupa ocupație, populația romana se imparte:

3.111 tagm'a bozăreșca
80.029 cultivatori
2.422 meseriași

460 comercianți
20 supusi
5.039 clase scutite

Suma 91.827.

Sessul masculin predomina supra celui fe- menin, in proporție 527 barbati la 509 femei. Astfel in totă Moldova, la romanii din Austria scim că e asisdere.

Scole are județul 50 inaintate incepand de la 1846 pana astazi. Sunt frecuente de 2.173 de băieți si 47 de fete.

Cea lată parte a opului contine agri- cultură cu deamanantul, stadiul actuale al ei, si imbunatatiile ce s'ar recere. Constată gradul culturei poporului roman si dreptiunea, ce ar fi se iee. In speranta că opul va fi cétit pentru cunoștințele ce le latiesc, si caror'a la noi mai asié folos li potem luă ca in județul Dorohoiu, — nu trecem in detaliuri; de la renumele ce si l'a cascigat d. Ionescu in economia prin Ro- mania, Dobrogea, Tesalia, Asia mica la domi- nile Sultanului etc. s'a potut acceptă un op- atat de multamitoriu, e calificat a satifice in unanimitate, dar chiar si in casul cel mai reu- — cand adeca nu s'ar sci pretiu deplin atari lucrai — el va satifice majoritatei precum- pentorii. Se speram că acest op va numeră cu- rund 32 de volume, descriind cele 32 de jude- tie ale Romaniei!

In nr. ven. vom reproduce cele ce le dice d. Ionescu despre scole, pentru a arăta că ele au o băila comună cu scolele noastre.

Mic'a-lu audiă,
Usi'a-i deschidea:
„Au eu nu ti-am spusu,
Se nu te si dusu
La Orasul la Jasi,
Că domnii-su pizmasi!
Vod'a mai dicea:
„Audi maica mea,
Se-mi asterni tu patulu,
Se-mi asiediu eu capulu,
Si se-mi dau sufletulu
Unu macu de lumina
In mana mi-lu tine!"
* * *

Pela mediu de nōpte
Vod'a e pe mōrte,
In versatu de diori
Glasu de cautatori,
Vod'a a murit,
Sevai! otraviti!

Bibliografia.

cultură romana din județul Dorohoiu de Ion Ionescu, inspector general de cultura. Bucuresci. Imprimeria sta- tului, 1866."

Vom grai cateva cuvinte la un op- titul numit, si care apară de curund la Ionescu, in cuprins mare de 36 de căle, tra- despre județul (comitat ori district) *caro romanii din Austria* Dorohoiu din

Principiul de capetenie, care radica un Stat ca si pe un individ, este paz'a indetoririlor contractate. Guvernul meu s'a aflat din cea d'antaia di in fatia cu contracte incheiate de guvernul trecut, contracte impovaratore. El si-a dat tota silint'a pentru a ve propune modificatiuni, cari se le faca mai pucin onerose pentru Stat. Natiunile trebuie se respecteze, pe cat se poate, contractele sale, caci numai astfel ele si-pot intemeia creditul si trage spre densele capitalurile, necesitate vitala, pentru desvoltarea bogatiei natiunale.

Cu o criza financiara ca aceea prin care am trecut, si care s'a marit si mai mult prin reu'a recolta din cei din urma doi ani, cu o detorie flotanta grozava, cu un buget ce nu era cu potintia a se ecilibrat; discreditul ajunsese la culme. Bunurile de tesaur venite la scadentia si mandantele se scontau cu o perdere de 30 la sută; nu poteam face fatia nici macar la cele mai indispensabile necesitati de hrana a soldatilor si de salariu al impiegatilor. Aceste impregiurari au impus guvernului meu imperios'a necesitate, de a ave recurs la un imprumut cu conditiuni grele, dura indispensabile; al carui rezultat a fost, de a radica creditul public si de a pune in circulatune numerarul necesar transactiunilor agricole si comerciale.

In toate ramurile administratiunei, ministrii mei au incercat a aduce, prin reductiuni inseminate, economii, care se faca cat mai pucin simptioare lips'a de medilice, si budgetul anului viitor va fi ecilibrat, fara de a impiedica serviciul administratiunei.

S'a facut Romaniei la espoziunea universală o pusetiune avantagioasa in toate privirile. Aceasta participatiune, fiind de natura a face cunoscute productele tarii, va ascurta terguri noue industriei nostre agricole. Cu tota strimitoarea financiara si cheltuile, ce trage dupa sine acesta participatiune, am credut, ca trebuie se ne impunem acest sacrificiu si se facem tot ce va fi cu potintia, ca se figuram cu demnitate la acesta lupta a muncei si a civilisatiunei.

Se nu ne facem ilusiuni. Avem se lucraram forte mult, ca se ajungem a pune luerarile pe adeverata ale progres. Am fir'a credintia, ca, uitand cu desaversire animositatii si patimile personale, deliberatiunile Domnilor vostre se vor aperi de discutiuni infructuoase si vor fi bogate in rezultate folositore patriei nostre. Cat pentru mine, me veti gasi tot d'aut'a nestramat pe calea detoriei. Voiu imprimi cu mandrie misiunea ce mi s'a incredintat, pentru a ajunge la marirea si desvoltarea patriei mele. Voiu lovi cu justitia, inse fara crutiare, reul pretutindeni, si veti gasi in guvernul meu un concurs ascurat in decisiunile ce ve veti luă pentru binele adeverat al tieri. Lasand de o parte ori ce ambitiune, se nu avem alta vointa, de cat pe aceea de a lucra neintrerupt la progresul si la desvoltarea Romaniei.

Sesiunea ordinara a Corpurilor Legiuitore pentru anul 1866 spre 1867 este deschisa.

CAROL.

Ion Ghica. I. Cantacuzin. N. Haralamb. P. Mavrogeni. D. Sturza. I. Strat.

Mari'a Sa in ceteri fu intrerupt adese de vivate cari la esirea din sal'a l'insotira eu acelasi entuziasm.

Camer'a apoi s'a constituit in comisiuni pentru verificare.

Economia.

Temisiöra, 30. novemb. 1866.

(Reportul de septembra a Loidului Temisiöra.) — Pofta mare de cumparat si negociajuna animata ce se facea cu bucatele, la inceputul acestei sepmene si ajunse o ulmea, era in dilele din urma se paralitasa (moiara) prin oferirea cea mare a posesorilor tuturor cerealelor, ce cugetara ei s'o faca pentru realisarea castigului. Prin acesta graul suferă scadere de 10 cr. la metiu, se reculese inse curund, remanend la pretiu de 6 fl. 50 pentru un metiu de grau curat. Se vendura aproape 50.000 meti 87/88 Z. cate cu 6.10—20 cr., 88/89 Z. cate cu 6.30—40 cr., 89 Z. cate cu 6.50 cr.

In tergal de sepmenea de astazi se importara cam 5000 meti, primindu-i cate cu 6.50 cr. Cucurudui se cerca tare, platindu-se cu 3.50—60 cr. Oves se cumpara din terg pentru fieranti cate cu 2—2 fl. 10 cr. Ordiul fiind bine cercat, ajunse pretiu de 3fl.50—3.60 cr. Secar'a, neajungendu-se, nu face mult negotiu, se platesce cu 4.50—4 fl. 60 cr. de metiu.

Pretiurile sunt:

Graul 86/88 Z. seceretiu cu 5.50—5.80, 87/88 Z. cu 6 fl. 20, 88/89 Z. 6.35—6.45, 89 Z. cu 6.50 cr. Secar'a 78/80 Z. cu 4.50—4.60. Cucurudui, nou 3.50—3.60. Ovesul 46/48 Z. cu 2 fl.—2.20. Ordiul 68/70 Z. 3.55—3.60.

Arad, 1 decembrie 1866.

In sepmenea acesta nu se urea pretiu graului mai sus decum era in ea trecuta. Pentru pretiu de 6.25, de metiu se cumpara cateva mii de meti. Graul mestecat trecu eu 4.50, era cel de tot slab cate cu 4.16—20 cr. de metiu. Secar'a este bine cercata la inceputul sepmenei avu, pretiu 4.25, era mai tardi si urea cate cu 10—15 cr. de fiecare metiu. Cucurudui inca putien si schimbă pretiu; se vendu cativa cu 3.65 de metiu. Ordiul este prea bine cercat, cateva mii meti trecera cu 3.25—50. Ovesul da putien de terguit, numai pentru consum la cumpara. — Timpul este cam recors si plios.

VARIETATI.

= *Calea de fer de la Orade la Clusiu.* „Kor" aude ca la guvernul reg. Trn a sosit un rescript de la cancelaria de curte Transilvanéa, prin care se impunea face pana la primavéra lucurile pentru linia de fer de la Orade la Clusiu. — Studiarea liniei de la Clusiu la Brasov se va face la primavéra era la târna va fi finita.

= *Causa scolară.* „P. Hirnök" aduce: „Pentru Ungaria va apară o nouă ordinatune ministeriala prin care inspectorilor si directorilor scólelor rom. cat. si gr. cat. li se va dă dreptul a nu plăti francarea corespondintelor lor in causa scolară. La tota intemplarea acesta ordinatune e in favorul innaintarei invietamentului popor." — Pre bine, dar ore de ce se nu se dee acest drept si inspectorilor gr. orient. precum si celor protestanti etc? Pentru ce descliniri noue confessiunale? si tocmai acum a cand e vórba de reorganarea constitutiunala a monarhiei? Nu credem că atare fapt ar fi demn de era nouă, la care aspira Austria. Nu numai motivo juridice si politice, ci si cele economice pretend acel drept si pentru alte confessiuni, caci cu cat se vor delatură mai multe pedecele invietamentului, cu atat'a vor fi mai multi cari vor scrie si scrie si prin urmare cu atat'a mai multi vor scrie epistole in venitoriu, acea ce la tota intemplarea ar aduce statului un venit mai mare.

= *Cium'a de vite* in Biharea, Arad si inca in opt comitate maghiare domnesce in 26 de comune. Sunt molipsite 508 de capete. — Cancelaria de curte a Ungariei, pentru a impede la tare bôlei, a insarcinat pre Consiliul reg. de Locutienintia din Buda a luă măsurile necesare, avand deocamdata la despusestiune 50,037 fl. 8 cr. ca sa dea desdaunare proprietarilor a caror'a vite se vor ucide cu molipsite.

= *Mistificatiune.* Am pomenit si zoi că dietei din Pesta i s'a asternut o petitiune de cativa preoti rom. catolici, cari ar dorit se li fie iertata insuratiunea. Acum'a un preot din Agria areta in „P. N." că numele acelor presti, ce se dic din diecesa Bistritiei, neci nu există, prin urmare tota cauza va fi probabilmente o mistificatiune.

= *Solii principilor detronati.* Cei din Toscana, Modena si Parma dechiarata dupa incheierea tratatului de pace intre Austria si Italia că mandatele lor au incetat. Solul ex Regelui din Neapole alui Francisc se tiene inca, afirmand că tratatul de pace n'a schimbat putetiunea suveranului seu, deci si va continua activitatea. A buna sănătatea asta activitate nu va pretinde acu mare diligentia, se vor fi impunat afacerile.

= *Procese de presa.* W. Nedoma redactorul diariului „Politik" in Praga, in curs de cateva sepmene avu 36 de citatiuni, cat petrecu mai mult pe la tribunale de cat la redactiune, — ca se apara fõia trebui se se ingrijesc de alt redactor, in personala publicistului slav federalist I. S. Skrejschowsky.

= *Inat Kuranda* a implinit al 25-le an al activitatii sale ca publicist. Reuniunea diaristilor si scriitorilor nemiesci i dedera luni un banchet in onoarea serbatorei. Erau fatia si colegi de ai lui din dieta Austriei int. si din fostul senat imperial. — Precum scim, Kuranda nu mai continua diariul seu „Ostdeutsche Post",

ce l'a suspins de buna voia asta vera la prochimarea starci de assediul.

= *Sinuciderile in Viena si in orașele mari.* Dr. Glatter presedintele biroului statistic al comunei Viena, areta că in 1865 in Paris (cu o poporatiune de 1.863.000 suflete) se intemplara 706 casuri de sinucideri, in Londra (cu o poporatiune de 3.028.000 suflete) 267 de casuri, in New-York (in 1864, cu poporatiune de 1.025.000) 36 de casuri, era in Viena cu o poporatiune de 550.000 suflete, se intemplara 110 casuri.

= *Esecutiuni militare.* Din d'ariul „Máramaros" ce se publica in Sigetul Marmatii, ne incunoscintiam despre o despusestiune a Consiliului reg. de locutienintia din Buda, adresata oficiolatului comitatense in Siget, prin care se demanda ca ostasilor cari merg in executiuni pentru contributiune, in locurile prin cari domnesce colera, se li se dee la mediadu 1/4 de itia de vin rosu. Spesele se intielege ca sunt ale celor restanti cu contributiunile. Dauna că nisec munti din Marmatia nu produce vin rosu!

= *Admiralul Persano* asultat fiind la investigatiune de cativa comisiunea senatului Italiei, dupa aperarea ce si-a facut portarei sale in lupta de la Lissa, comisiunea lu puse la temnita.

= *Chronomul de tron al Angliei* principale de Wales returnand de la Petropole catre Berolin, pe calea ferata i se aprinsera salonele, cat trebui se le paresca, continuand calea catra Francofurt in caza comună.

= *Din Londra se scrie:* De cateva dile, negură cea desa intunecă cu total stratele, ceea ce si-avu de urmare multe nenorociri si furturi. Comunicatiunea pe strate era mai de tot intrerupta. Peñtru furii din Londra, acesta e timpul cel mai bine venit. Intr'o casa intrara la 4 ore d. m. dusera argint, vestimente, mobile foră ai poté prinde. Orasul se mareasce, an se cladiră 7059 de case noue, se straforma 4759.

= *Pe calea de fer ale statului* se va face incercare a incaldit chilice in timp de iernă.

Pentru serbatoreea ro de sambata, fiind atunci tipografia chisa, nr. ven. va apară vineri (pentru sambata) o cibla intréga.

Cursurile din 3 decembrie n.

(dupa aretare oficială)

	bani
Imprumutele de stat:	
Cele cu 5% in val. austri.	53.60
" contributiunii.	88.
" noue in argint.	85.
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci).	77.
Cele natuniali cu 5% (jan.).	66.70
" metaice cu 5%.	57.50
" maiu-nov.	60.50
" 4 1/2% ".	50.50
" 4% ".	44.50
" 3% ".	38.50

	bani
Efecte de loteria:	
Sortile de stat din 1864.	72.80
" 1860% in cele intreaga.	80.50
" 1/2 separata.	89.
" 4% din 1854.	75.
" din 1839, 1/2.	137.
bancii de credit.	129.25
societ. vapor. dumarene cu 4%.	81.50
imprum. princip. Eszterházy a 40%.	—
" cont. Pálffy à 28.	28.
" princ. Clary à 22.	22.
" cont. St. Genois à 23.50.	23.50.
" princ. Windischgrätz à 20.	18.
" cont. Waldstein à 19.	19.
" Keglevich à 10.	12.

	bani
Obligatuni dessarcinatore de pamant:	
Cele din Ungaria.	72.
Banatul tem.	71.50
Bucovina.	65.
Transilvania.	66.50

	bani
Actioniuni:	
A bancii natuniali.	710.
" de credit.	151.80
" scont.	644.
" anglo-austriace.	80.50
A societati vapor. dunar.	469.
" Lloydului.	178.
A drumului ferat de nord.	153.
" stat.	207.10
" apus (Elisabeth).	131.50
" sud.	203.22
" langa Tisa.	147.
" Lemberg-Czernowitz.	185.50

	bani
Galbenii imperatessi.	6.11.
Napoleond'ori.	10.30
Friedrichsd'ori.	10.30
Souverenii engl.	13.00
Imperialii rusesti.	10.60
Argintul.	127.50

cu ce ma. eminenta constructiune. Fasonulu cel mai nou elegant cu cele mai moderate pretiuri de fabrica din p. c. r. priv.

fabrica de lampe de oleu austriaca

a firmei:

GEBRÜDER BRÜNNER

in Viena

Magazinulu: Getate, Kärntnerstrasse Nr. 46 Heinrichs